

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Mgr. J. Š.**, bývajúceho v N., zastúpeného Mgr. M. Š., bývajúcim v N., proti odporcovi **JUDr. M. Š.**, bývajúcemu v P., **o ochranu osobnosti**, vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 6 C 18/2003, o dovolaní odporcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 24. augusta 2011 sp. zn. 25 Co 183/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Navrhovateľovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Levice uznesením z 2. júna 2011 č.k. 6 C 18/2003-433 odmietol podanie navrhovateľa z 5. mája 2004, ktoré bolo súdu doručené 6. mája 2004. Odmietnutie tohto procesného úkonu odôvodnil v zmysle § 43 ods. 2 O.s.p. tým, že navrhovateľ napriek výzve neodstránil nedostatky petitu návrhu na začatie konania, ktorý v dôsledku toho zostal neurčitý, nejasný, nekonkrétny a najmä nevykonateľný.

Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Nitre uznesením z 24. augusta 2011 sp. zn. 25 Co 183/2011 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa rozhodol o odmietnutí podania navrhovateľa bez toho, aby ho v uznesení z 12. mája 2001 č.k. 6 C 18/20003-428 náležite poučil, ako má špecifikovať petit návrhu a odstrániť vady tohto podania. Pokiaľ nezachoval zákonu zodpovedajúci postup (§ 43 ods. 1 O.s.p.) a napriek tomu podanie odmietol (§ 43 ods. 2 O.s.p.), odňal navrhovateľovi možnosť pred súdom konať (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadol odporca dovolaním. Uviedol, že v danej veci nie je pasívne legitimovaný, rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo vecne správne a nebol dôvod zrušiť ho. Navrhovateľ zneužíva toto konanie proti odporcovi a sleduje zámer pomstiť sa odporcovi. Odvolací súd v danej veci „toleruje právne vzdelanému navrhovateľovi a jeho zástupcovi doslova smiešne žonglovanie s petitom“; prehliada, že navrhovateľ „dlhodobo manipuluje s petitom žaloby“. Odporca sa v dovolaní a jeho doplnení vyjadril aj k niektorým otázkam významným z hľadiska rozhodnutia vo veci samej (napríklad žiadal, aby dovolací súd zaujal stanovisko k otázke právnej relevantnosti „tzv. nepravdivého tvrdenia odporcu/účastníka konania“. Z dovolania vyplýva názor odporcu, že v konaní dochádza k priťahom a odvolací súd porušil ustanovenie § 5 ods. 1 a 2 O.s.p. a tiež § 43 ods. 1 O.s.p. Z uvedených dôvodov dovolateľ žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a „konanie zastaviť“.

Navrhovateľ vo vyjadrení označil dovolanie odporcu za procesne neprípustné, ktoré by podľa jeho názoru malo byť odmietnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) s právnickým vzdelaním (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že

je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V ustanoveniach § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nie je uvedené uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zrušené uznesenie súdu prvého stupňa a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odporcu proti napadnutému uzneseniu preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva. Proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušené podľa § 221 ods.1 O.s.p., nie je prípustné dovolanie z iných dôvodov než uvedených v § 237 O.s.p. (viď primerane R 34/1995).

V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Odporca procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal; existencia väd tejto povahy ani nevyšla najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na obsah dovolania dovolací súd osobitne skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť procesne nesprávny postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia jeho procesných oprávnení priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

K jednotlivým námietkam dovolateľa Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza:

1. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, v rámci ktorého je jeden z účastníkov nositeľom oprávnenia (je aktívne legitímovaný) a druhý účastník je nositeľom právnej povinnosti (je pasívne legitímovaný). Posudzovanie, či účastník konania je v tej – ktorej veci aktívne alebo pasívne legitímovaný, je súčasťou rozhodnutia súdu (až) vo veci samej.

V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie, ktorým odvolací súd len z procesných dôvodov (vzhľadom na výskyt procesných nesprávností v postupe súdu prvého stupňa) zrušil prvostupňové uznesenie o odmietnutí podania navrhovateľa (§ 43 ods. 1 a 2 O.s.p.) a vec vrátil na ďalšie konanie. Námietka dovolateľa o nedostatku jeho vecnej legitímácie nebola spôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. Otázka pasívnej vecnej legitímácie odporcu môže byť v ďalšom konaní riešená, pokiaľ sa predmetné občianske súdne konanie dostane do štádia rozhodovania vo veci samej, v ktorom súd bude posudzovať túto hmotnoprávnu otázku.

2. Prieťahy v konaní nie sú judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považované za dôvod, ktorý by bez ďalšieho zakladal procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré bolo uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 4/2005).

Námietka odporcu, že v konaní dochádza k prieťahom [i keby prípadne bola opodstatnená (pozn.: dovolací súd sa nezaoberal otázkou, či sa v konaní vyskytli prieťahy)], sa v zmysle vyššie uvedeného netýka okolností spôsobilej založiť prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

3. Súdny poskytuje pri plnení svojich úloh účastníkom v občianskom súdnom konaní poučenia o ich procesných právach a povinnostiach (§ 5 ods. 1 O.s.p.). Súdy povinnosť podľa odseku 1 nemajú, ak je účastník v občianskom súdnom konaní zastúpený *advokátom* (§ 5 ods. 2 O.s.p.).

Odporca namieta, že nebol dôvod zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa, lebo tento súd nebol povinný poučiť navrhovateľa o spôsobe odstránenia nedostatkov jeho podania. Podľa názoru dovolateľa takéto poučenie nebolo potrebné z dôvodu vyplývajúceho z § 5 ods. 2 O.s.p.

Vyššie uvedená námietka odporcu je neopodstatnená. Pokiaľ totiž súd prvého stupňa vyzval navrhovateľa na doplnenie alebo úpravu nesprávneho, neúplného alebo nezrozumiteľného podania, bolo jeho povinnosťou uviesť vo výzve konkrétne, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať (viď § 43 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Navyše, Mgr. M. Š. podľa obsahu spisu a informácií vyplývajúcich z dostupného zoznamu advokátov (viď www.sak.sk) nie je advokát a navrhovateľa zastupoval ako príbuzného, nie klienta.

4. V zmysle § 43 ods. 1 O.s.p. sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. *V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať.* Ak ide o podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania, odošle súd uznesenie do 60 dní od doručenia takéhoto podania. V zmysle § 43 ods. 2 O.s.p. ak účastník v lehote podľa odseku 1 podanie neopraví alebo nedoplní a pre uvedený nedostatok nemožno v konaní pokračovať, súd odmietne podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania. Ak bolo podanie doplnené alebo opravené v celom rozsahu v súlade s uznesením podľa odseku 1 najneskôr do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o odmietnutí podania, o odvolaní proti tomuto uzneseniu môže podľa § 210a rozhodnúť súd, ktorý ho vydal.

Zo spisu nevyplýva, že by postup odvolacieho súdu nezodpovedal týmto ustanoveniam zákona a že by odňal odporcovi možnosť realizovať jeho procesné oprávnenia priznané mu v konaní za účelom účinnej ochrany jeho práv.

Keďže prípustnosť dovolania odporcu nevyplýva z § 237 ani z § 239 O.s.p., dovolací súd odmietol jeho dovolanie ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Vzhľadom na odmietnutie dovolania z procesných dôvodov dovolací súd nezaujal stanovisko k odporcom nastolenej otázke právnej relevantnosti „tzv. nepravdivého tvrdenia odporcu/účastníka konania“.

V dovolacom konaní bol procesne úspešný navrhovateľ a vzniklo mu právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd mu nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo

nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy tohto konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. mája 2012

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková